

## **ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА АБГР-2011Г.**

УВАЖАЕМИ ГОСТИ,  
ДАМИ И ГОСПОДА, КОЛЕГИ

Позволете ми преди да премина по същество към отчета, да се спра с няколко думи на изминалата 2011 година. Не за друго, а защото целите и задачите, които си поставяме като организация са в пряка зависимост от процесите, които текат в страната и разбира се от състоянието на местното самоуправление..

Бързам да кажа в аванс, че през годината Асоциацията на българските градове и региони свърши много работа, укрепна и откри нови посоки за развитие. Но честно казано, ще бъде малко неприлично да сме удовлетворени от самите себе си. За разлика от други сдружения със сходен предмет на дейност, ние не можем да бъдем доволни просто от наличието на партньорство с местната и централната власт. Та било то и успешно. Нашата визия и потенциал предполага партньорство в контекста на реформи. И това е така защото сме вдигнали високо аршина. Имали сме куражът и прозорливостта да изпишем в устава си второто ниво на местно самоуправление като основна задача пред организацията. Не случайно сме го извели приоритетно в своите цели преди редица свои задачи, свързани с устойчивото развитие, и създаването на оптимална регионална среда за развитие на всички публични сектори.

В този смисъл изминалата 2011 година не ни предложи много възможности за действия. По една или друга причина в България за пореден път не се заложи на реформите.

Липсата на нагласи в тази посока дадоха и отражение върху местните избори. Ето защо станахме свидетели на познатите еднопосочни дебати, ориентирани преди всичко към проблемите на населеното място, но не към отношението местна-централна власт.

Аз няма да се спирам върху оценката на това как преминаха изборите. В това отношение повече ни казаха от Съвета на Европа, отколкото самите ние, тук в страната. За мен най-важното в отминалите избори бе не това кой спечели и кой загуби.

Далеч по-важното е, че изпратихме в местната власт поредното поколение, което ще се сблъска с непреодолими проблеми. Най-вече с подавяващото влияние на централната власт по отношение на местните дела, с откъснатостта на общините от естествения им контекст на региона, с вменияването на делегирани дейности, които иначе са присъщи на общините в модерна Европа, с данъчна и бюджетна политика на държавата, която убива местната инициатива.

Критиките в докладните на Съвета на Европа бяха унищожителни, макар и изразени дипломатично. А отговорите на факториту у нас, от които зависи промяната бяха неадекватни. Може да ви звучи като виц, но когато г-жа Мерцедес Бресо, председател на Комитета на регионите беше в България и се срещна с министъра на регионалното развитие и благоустройството, на сайта на ведомството се появи доста интересно комюнике. От заглавието и от неговото съдържание разбрахме, че министерството е очаравана да обмени опит в сферата на малкия и среден бизнес с Италия. Г-жа Бресо, както знаете е италианка по произход.

Разбира се, всички сме наясно за какво е говорила г-жа Бресо и какви въпроси е задавала.

Тук е мястото да отбележа, че от липсата на воля за реформи в днешното управление еднакво потърпевши са, както и общините, така и самото правителство и централната власт като цяло. Вие сами виждате как всеки опит за реформа, в който е да е сектор на обществените услуги се препъва се препъва в липсата на субект, който да поеме отговорност за публични услуги, които по дефиниция не са отговорност на центъра. Примери много, но като че ли най-набиващите се в очи са тези в сфери като образованието, здравеопазването и социална политика. Очевидно в тях има предел и граница, до която общините могат да поемат отговорности. Например опитът на Министерството на образованието да се отърве от професионалните училища, повечето от които с регионален обхват, като ги превърнали на общините.

И друг път сме казвали, че реформите в ключови сектори, дори административната реформа изцяло е невъзможна без сериозни промени в местното самоуправление, без обособяването на второто ниво, без преразпределение на публичните услуги и постигането на необходимата степен на субсидиарност.

Спирам до тук, тъй като резултатите на тази политика във съвсем конкретен вид ще чуете по-късно от докладчиците и анализаторите от ИМРР по време на конференцията.

Както и в предишни години, така и през 2011-та, дейността на Асоциацията бе насочена в традиционните три направления:

**-- подпомагане на местната власт и местната администрация в най-важните, задачи, свързани с повишаване на капацитета на общините в приоритетни местното развитие области**

**-- развиване на контактите с нашите партньори от ЕС и от страните, членки в рамките на редица инициативи;**

**-- организиране на собствени инициативи и участие в значими дискусии, свързани с проблемите на местната власт;**

**-- наблюдение и предложения, свързани с развитието с местната нормативна уредба и законодателната дейност на Народното събрание.**

И четирите направления са наситени с много събития, но едва бих могъл да се изрече всичко, така, че ще спра на по-важните от тях.

Преди всичко бих искал да отбележа Националната среща на тема „Екологията и инфраструктурата - приоритет на общинското развитие”, организирана от АБГР.

Срещата се проведе в град Луковит и на нея бяха представени съветници, кметове и секретари на общини на практика от всички региони на страната. Както в докладите, така и в дискусията бяха засегнати най-важните проблеми в тази сфера, включително болният въпрос за усвояването на европейските средства по оперативните програми.

Гости на конференцията бяха и нашите приятели от фондация „Конрад Аденауер” – настоящият директор Марко Арнд и неговия предшественик Андреас фон Бюлов.

Тук е мястото да отправя благодарност към бившия кмет на общината-домакин Петър Нинчев за чудесната организация на конференцията.

През годината в дейността на Асоциацията имаше ясно изразен акцент в посока на интеграцията на ромите и освен участията си в местни и национални инициативи, в партньорство с община Каварна организирахме в София национална среща под наслов “Участието на местните власти и местното партньорство- условия за ефективното изпълнение на политиката за интеграция на ромите”.

Тя бе част от националната ромска инициатива „Благодарим ти, кмете?“, а проявата взе участие нейно превъзходителство Юдит Ланг, посланик на Република Унгария у нас.

Тук е мястото да спомена и фактът, че на свой ред се включихме активно в поредицата форуми, организирани във връзка с шестмесечното унгарско председателство на Европейския съюз.

През отчетния период Асоциацията продължи да развива своите партньорски отношения с не малко организации и институции, като разбира се специално място бих отделил на фондация „Конрад Аденауер. Както винаги тяхната подкрепа бе изключително полезна за нас. И като възможност да черпим опит от демократичните практики в тази влиятелна европейска страна, и като конкретни ангажменти, които фондацията пое за редици наши инициативи.

Измежду общините, бих искал да отбележа Софийската и кметът г-жа Йорданка Фандъкова. Най-вече заради участието ни в поредицата обучителни модули „София – град на многообразието“. В един от тях, наши експерти участваха със свой доклади и презентации, а депутатът от европейския парламент Надежда Неински, връчи награди за участниците в инициирания от нея конкурс „Моят малък красив европейски проект“.

Различни бяха посоките и темите, по които Асоциацията взе участие и участва в инициативи, организирани в тази връзка. Признание за АБГР бе участие ни в конференция на тема “Значението на корпоративната социална отговорност в икономиката на държавата и гражданското общество”, организирана от Австрийския бизнес кръг(АБС) и посолството на Австрия. Още повече, че официални гости на проявата бяха канцлера на Република Австрия Вернен Файман, както и българският премиер Бойко Борисов. Включихме се активно и в актуалната за Европа тема за икономическата стабилност чрез активно участие в кръглата маса “Фискалната дисциплина – гаранция за икономическата стабилност на Европа”, организирана от евродепутатът Надежда Неински. Също така бяхме желани участници в конференции, организирани от нашите партньори. За нас беше радостен фактът, че на организираната от Коалиция за устойчиво развитие конференция за усвояването на еврофондовете, бе многократно споделена идеята за децентрализация и повече самостоятелност на местните власти в процеса.

Подкрепихме и друг наш важен партньор Българската стопанска камара с участието си в срещата с японски фирми и обсъждането на възможностите за реализация на фотоволтаичен проект в община Две могили.

През годината установихме много нови партньорства. Асоциацията подписа споразумения за сътрудничество с 9 авторитетни наши и чуждестранни неправителствени организации с предмет на дейност в областта на книгоиздаването, медиите, технологиите и иновациите. Отделно искам да спомена споразумението за сътрудничество с Асоциацията на румънските градове. То бе договорено при посещението в Плевен на нейният изпълнителен директор Александру Петровици и експерта Андрей Станика.

Специално внимание искам да обърна и на гостуването на италианската делегация от провинция Асколи Пичено. В нейния състав бяха бранвоши сдружения и компании с обществен характер от областта. На срещата бяха очертани сериозни възможности за сътрудничество и аз се надявам, че още тази година някои от тях ще станат реалност.

За нас бе чест да посрещнем заедно с ръководството на район "Траидаица" 45-членната делегация от район "Нилюфер" на община Бурса в Република Турция. Посещението бе част от взаимния обмен между двата района и АБГР, стартирал преди две години. В делегацията участваха кмета на района г-н Мустафа Бозбей, заместниците му, кметове и общински съветници от Бурса. В тази връзка искам да отбележа и работата ни, свързана с проекта "Летен лагер за деца от София и Истанбул, почиващи на разменни начала в Бейоглу- Турция и София- България". Проектът, одобрен от Постоянната комисия за ДМСТ, към СОС, печелим за шести пореден път, и е вече е траен ангажимент на Асоциацията на българските градове и региони.

Разбира се, бих могъл да спомена още редица инициатива, но ми се ще да се спра на три нови момента в дейността на нашата организация.

Първият е откриването на представителство в Брюксел, където е и седалището на Комитета на регионите, а също така и на Конгреса на местните и регионалните власти.

Това решение отваря редица възможности за АБГР, но заедно с това растат и нашите ангажименти. Процесът на информация, разбира се ще бъде двупосочен,

но ако питате мен, най-важното е ние да запознаваме с нашите анализи европейските институции.

В интерес на истината не виждам към момента нито държавна, нито пък неправителствена организация която би могла да анализира и да предоставя обективна информация на нашите европейски партньори. Включително и като отговор на препоръките, които те поставят нееднократно пред страната ни.

В тази посока на размисли, ми се ще да изтъкна още една идея, която узря пред нас. Решението е в рамките на Института за местно и регионално развитие, в който членува и АБГР, да започне пилотен проект, чиято цел е от 2013 година да бъде публикуван **ежегоден доклад за състоянието на местното самоуправление у нас**. В проекта като основни пунктове са заложили: развитието на законодателството и адаптирането на Европейската харта за местно самоуправление, състоянието на финансите на общините, развитието на изборното законодателство, капацитетът за управление на регионално равнище, усвояването на европейските фондове и административния контрол върху местната власт. За изготвянето на доклада ангажираме специалисти и експерти с безкомпромисна позиция по отношението на необходимостта от крупна реформа в тази сфера. Надяваме се тези доклади да стимулират дебат в обществото, а също така и да покажат на нашите партньорите истината за “имитацията на реформи” в България.

Списанието „Градове и региони” е другата значима инициатива на Асоциацията на българските градове и региони. Амбицията ни е изданието не само да дава публичност на нашите идеи, но и да бъде център на дебат, както и място, около което ще се обединят и ще взаимодействат изтъкнати наши специалисти и хора, които отдавна работят в тази област. Разглеждаме списанието като част от един медиен пул, чиято основна тема ще бъде реформата и децентрализацията. Намерението ни е, успоредно да развием сайтовете на Асоциацията, на Института за местно и регионално развитие, и на самото списание. Последователната ни работа в тази посока може да открие ясен център на дебат. А ние всички имаме нужда от широк обществен дебат по голямата тема за децентрализацията и състоянието на местното самоуправление.

Както виждате, АБГР разширява дейността си все така упорито, търси своята роля в едно общество, което тепърва ще се променя. Имаме цели и задачи, които не можем да постигнем в рамките на година-две, дори бих казал и с десетилетие.

За да ги постигнем, разбира се, ни трябва не само целенасоченост, но също и съюзници и партньори. Най-вече вътре в страната. Каузата за децентрализация, субсидиарност и ефективно управление не бива да остава само наша. Нито пък само на представителите на местната власт, които са узряли за тази идея. Тя е също така на бизнеса, на третия сектор, на политическите партии, които са афиширили идеите си в тази посока. Потенциалът е голям и нашата роля в обществото, което очаква тези промени ще става все по-важна.

Знам, че не е лесно да сме в ролята на първооткриватели, но пък имаме зад гърба си нашите европейски партньори, имаме пред погледа си и демократичните практики в тези страни. Остава, разбира се, по трудното. Да убедим заедно с нашите партньори българското общество, че промените са възможни. И дори задължителни, ако не искаме да приличаме на страните, в които „правителството прави всичкото“. Както се е изразил в Учредителното събрание през 1879 година, един от българските народни представители, по-късно министър и мининистър-председател – Константин Стоилов.

Благодаря ви!

Очаквам вашите коментари предложения.